ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 15.1.2024 г.
COM(2024) 8 final

2024/0004 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне на разрешение на Полша да прилага намалени акцизни ставки върху мазута, природния газ, въглищата и кокса, използвани като горива за отопление

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията в Европейския съюз се урежда с Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията[1] (наричана по-долу за краткост „Директивата за данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията“, или „директивата“).

В член 19, параграф 1 от директивата се посочва, че в допълнение към разпоредбите, предвидени по-специално в членове 5, 15 и 17 от нея, Съветът, като действа единодушно по предложение на Комисията, може да даде разрешение на всяка държава членка да въведе допълнително освобождаване или намаляване на равнищата на данъчно облагане поради специфични съображения, свързани с политиката.

По силата на Решение за изпълнение (ЕС) 2023/1197 на Съвета[2] от 19 юни 2023 г. на Полша беше разрешено да прилага намалени акцизни ставки върху мазута, природния газ, въглищата и кокса, използвани като горива за отопление. Срокът на действие на разрешението изтече на 30 юни 2023 г.

Полша иска разрешение да продължи да прилага временно намаление на националните данъчни ставки за мазута, природния газ, въглищата и кокса, използвани като горива за отопление, под минималните равнища на данъчно облагане, посочени в член 9 от директивата и в таблица B от приложение I към нея.

Исканият срок на действие е ограничен до 6 месеца, което е в рамките на максималния срок, разрешен съгласно член 19, параграф 2 от Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията.

С писмо от 30 юни 2023 г. полските органи информираха Комисията, че възнамеряват да продължат да прилагат горепосочената временна мярка за допълнителен период от шест месеца, считано от 1 юли 2023 г. до 31 декември 2023 г. Полските органи предоставиха допълнителна информация съответно на 8 септември 2023 г., както и на 5 и 13 октомври 2023 г.

Искането за дерогация се отнася до прилагането на намалени акцизни ставки върху мазута, природния газ, въглищата и кокса, използвани като горива за отопление.

Полските органи изтъкнаха, че годишната актуализация на минималните ставки, изразени в национални валути, за държавите членки, които не са приели еврото, изисквана въз основа на член 13 от директивата, в съчетание с временно високия и неблагоприятен обменен курс на еврото към злотата (EUR/PLN) в първия работен ден

[1] ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51—70.
[2] ОВ L 158, 21.6.2023 г., стр. 71.

на октомври 2022 г., би наложила увеличаване на равнищата на данъчно облагане, приложими за съответните продукти[3].

Въпреки че оттогава обменният курс на злотата се е върнал към по-благоприятно ниво, в правилата, установени по член 13, това не е взето предвид и следователно единственият начин Полша да поддържа постоянни равнища на данъчно облагане за съответните енергийни продукти би бил чрез искане за дерогация. Според Полша без тази дерогация ще стане наложително да се увеличат равнищата на данъчно облагане, приложими за посочените продукти.

Целта на полското искане е да се смекчи отрицателното въздействие, което би могло да произтече от корекцията по член 13 от Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, като съответните национални данъчни ставки се запазят на сегашните им равнища, които са под съответните минимални равнища на данъчно облагане, определени в директивата. Това би съответствало на намаление на националните данъчни ставки, изразени в евро, спрямо минималните ставки, произтичащо от разликата в обменните курсове на евро/злоти след годишната корекция, извършена в съответствие с член 13 от директивата. Това запазване на действащите национални ставки ще се прилага и за други продукти, предназначени за отопление по смисъла на член 2, параграф 3 от същата директива.

Според полските органи социалното и икономическото положение, причинено от високата инфлация, както и нарастващите цени на енергийните продукти, продължава да представлява сериозен проблем за полското общество.

Наред с другите приети мерки[4], Полша изтъкна значението на тази дерогация поради отрицателното въздействие на резкия скок на продажните цени на енергията — една от последиците от руското нашествие в Украйна. Полските органи подчертаха, че тази ситуация, наред с нарастващата инфлация, засяга пряко както домакинствата, така и предприятията.

В тази връзка Полша уточни, че от такова намаление на акцизните ставки ще се възползват всички потребители, които купуват енергийни продукти, обхванати от искането за дерогация[5]. За тази цел полските органи предоставиха графиката по-долу, представяща общата тенденция в потреблението[6] на тези енергийни продукти.

---

3 Приложимият обменен курс за 2023 г. е 4,8320 злоти за едно евро, докато за 2022 г. той е 4,5826 злоти, а за 2024 г. ще бъде 4,6123 злоти.

4 Като част от действията, предприети през 2022 г., Полша прие законодателен пакет (т.нар. „антиинфлационен щит“), предназначен да сведе до минимум отрицателното въздействие на инфлацията. В тази връзка Полша въведе помощ под формата на намалени акцизни ставки за някои горива, лек мазут за отопление и електроенергия, намалени до минималните равнища на ЕС. Този временен законодателен пакет спря да се прилага от 1 януари 2023 г.
Полските органи също така посочиха, че член 15, параграф 1, буква з) от директивата е частично въведен в полското законодателство (т.е. продуктите от въглища и газ, попадащи под кодове по КН 2705 00 00, 2711 11 00, 2711 21 00 и 2711 29 00, използвани за отопление от домакинствата и някои други специфични потребители, са освободени от акциз).

5 Според националните оценки броят на преките бенефициери възлиза на около 6100 данъкоплатци в Полша, предимно предприемачи (включително почти 5600 данъчно задължени лица, подаващи декларации за въглищни продукти).

6 Данните са извлечени от Централната статистическа служба (вж. за тази цел: https://stat.gov.pl/wyszukiwarka/?query=tag:zu%C5%BCycie+w%C4%99gla+kamiennego).

Графика 1 — Потребление на енергийни продукти (2006—2021 г.)[7]

Години	Въглища (в хиляди тонове)	Природен газ (TJ)	Мазут (в хиляди тонове)
2006	83,483	493,544	1,750
2007	84,230	499,571	1,711
2008	80,323	505,922	1,609
2009	73,842	488,179	1,615
2010	81,979	519,923	1,587
2011	79,108	515,162	1,403
2012	75,165	552,579	1,171
2013	77,300	560,164	876
2014	72,768	542,598	795
2015	72,283	553,964	1,056
2016	74,176	592,114	1,049
2017	74,637	628,517	924
2018	74,232	660,336	813
2019	68,302	691,543	785
2020	62,404	694,653	802
2021	69,621	741,000	889

Горепосочената графика показва, че в периода между 2006 г. и 2010 г. потреблението на въглища е останало относително стабилно, докато от 2010 г. насам, въпреки някои колебания, се забелязва спад. През 2021 г. обаче се наблюдава известно възстановяване и потреблението на въглища се увеличава в сравнение с 2020 г.

Анализът на данните от 2006 г. до 2021 г. показва възходяща тенденция в потреблението на природен газ. Като цяло потреблението на природен газ се е увеличило.

Полските органи подчертаха, че в периода между 2006 г. и 2021 г. потреблението на мазут е намаляло. Те също така добавиха, че въпреки общата низходяща тенденция, през 2015 г. и 2021 г. е имало леко увеличение.

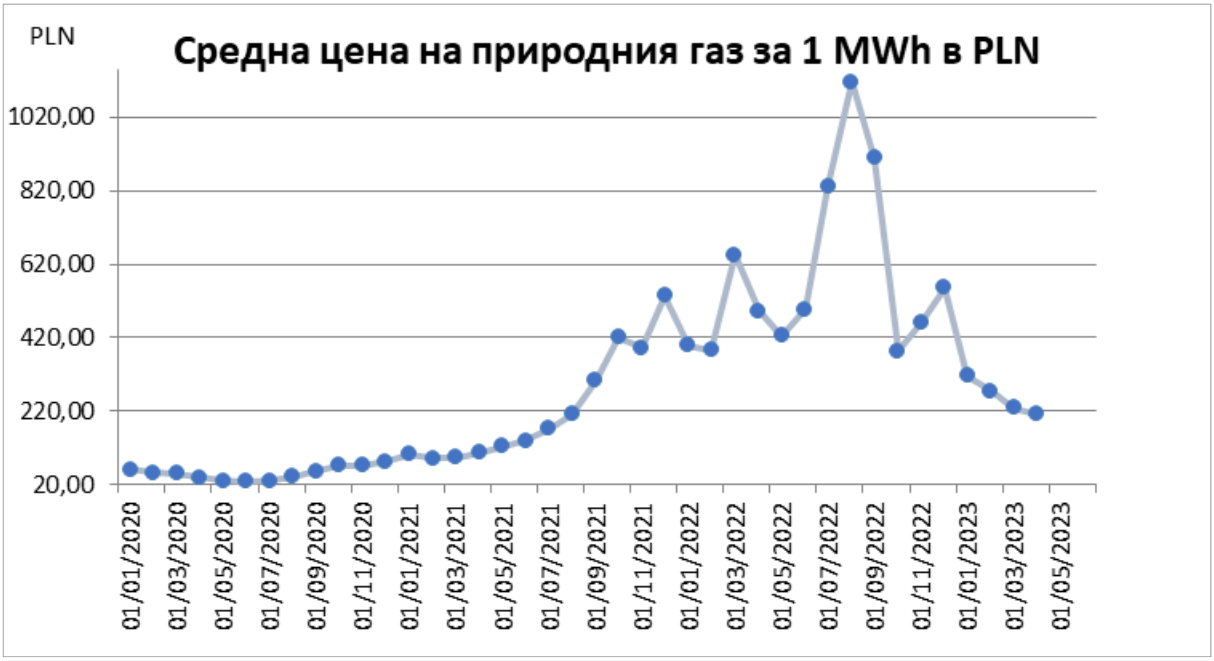
[7] Данните за 2022 г. ще бъдат публикувани едва на 20 декември 2023 г. Полските органи също така подчертаха, че категориите/секторите на потребление, посочени от Централната статистическа служба за отделни продукти, не е задължително да съвпадат с категориите на потребление, които подлежат на ефективно облагане с акциз (напр. списъкът на Централната статистическа служба включва природен газ, използван от домакинствата, докато въз основа на разпоредбите за акцизите потреблението е освободено от акциз).

Според оценките на енергийния форум[8] потреблението на въглища през 2022 г. е било около 66 000 000 тона, което представлява намаление с около 4 000 000 тона в сравнение с предходната година. Това показва запазване на общата низходяща тенденция, наблюдавана през последните години.

Полските органи добавиха също, че покупките на газ от чужбина за задоволяване на нуждите на потребителите в Полша през 2022 г., възлизащи на 154,5 TWh (556,200 Tj), са били допълнени с газ от местни източници в размер на 39,8 TWh (143,280 Tj). Общите доставки на газ от чужбина през 2022 г. включват внос и покупки в рамките на ЕС. Общо покупките на газ за нуждите на потребителите в Полша през 2022 г. възлизат на 699,480 Tj[9]. Като използва същия източник на информация, Полша отбеляза, че покупките на газ през 2021 г. възлизат на 831,960 Tj, а през 2020 г. — на 768,960 Tj. Във връзка с данните в таблицата Полша отбеляза, че се очаква възходящата тенденция от предходните години да продължи.

За да се онагледи увеличението на цените, полските органи предоставиха графиката по-долу (графика 2), показваща средната цена на природния газ от януари 2020 г. до май 2023 г.

Графика 2 — Средна цена на природния газ (2020—2023 г.)[10]

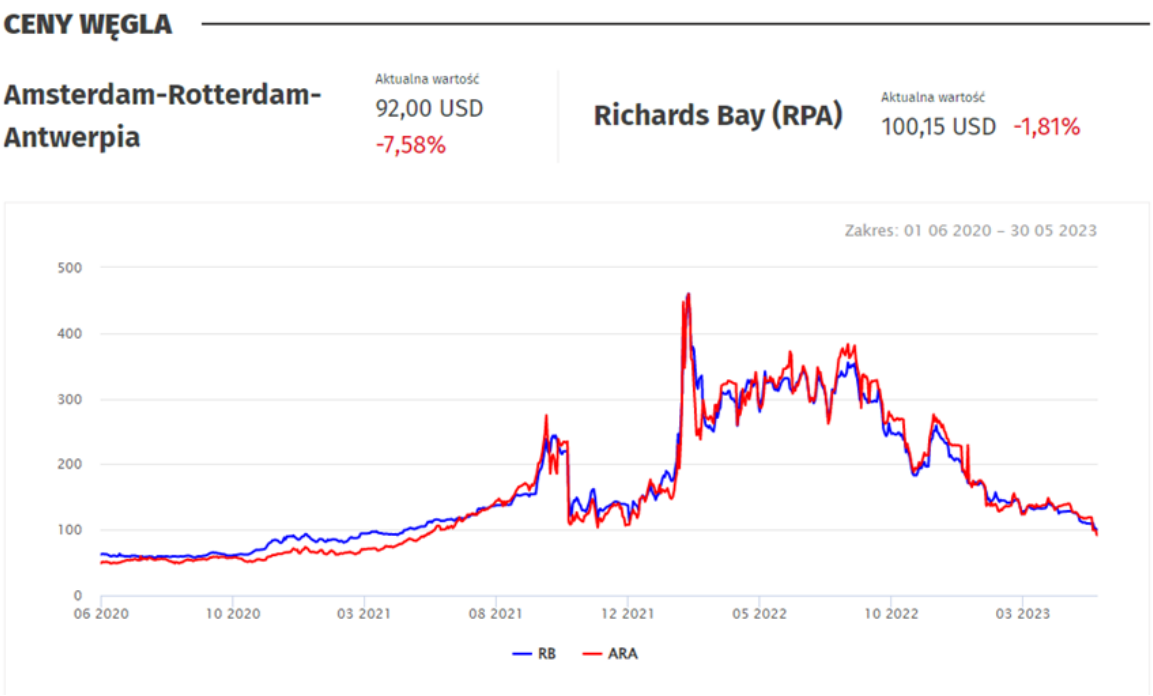
С графиката по-долу (графика 3), също предоставена от полските органи, се онагледяват тенденциите в цените на въглищата и природния газ за минали периоди на съответните пазари на едро, включително увеличението на цените през 2022 г., свързано с последиците от агресията на Русия срещу Украйна.

8 Вж. за тази цел: https://nettg.pl/gornictwo/196416/gornictwo-wegiel-do-polski-plynal-wartkim-strumieniem

9 Вж. също: https://www.ure.gov.pl/pl/paliwa-gazowe/charakterystyka-rynku/11092,2022.html

10 Данните са извлечени от Полската енергийна борса (POLPX).

Графика 3 — Спот цена на въглищата и природния в щатски долари (2020—2023 г.)[11]

Полските органи предоставиха допълнително цените на едро (2020—2023 г.)[12] за мазута, онагледени в графиката по-долу (графика 4).

Графика 4 — Цени на едро за мазут (2020—2023 г.)

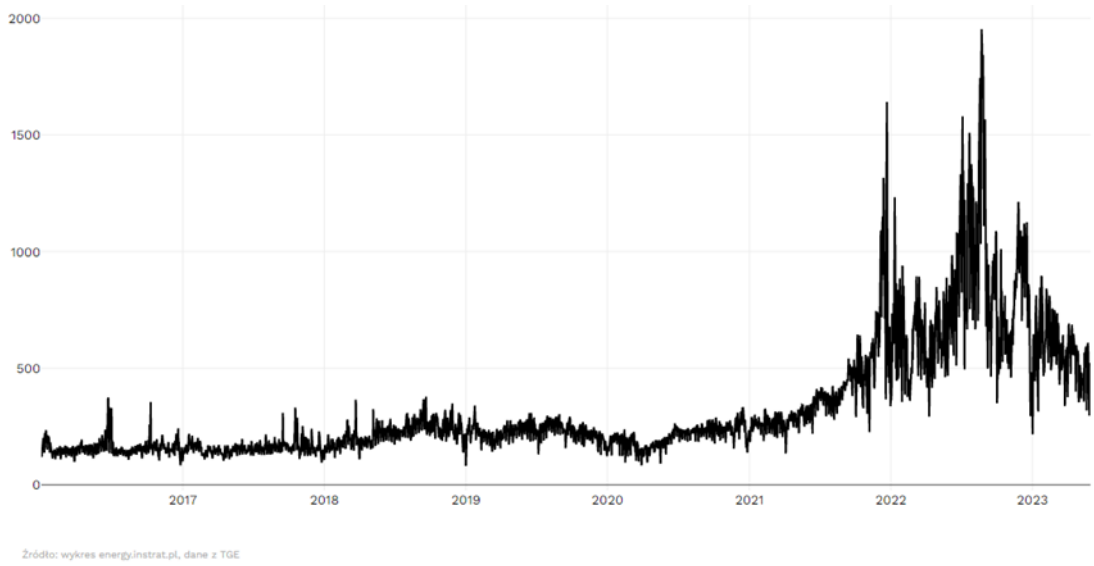
[11] Данните за въглищата се основават на пазарите в Амстердам—Ротердам—Антверпен (APA) и Ричардс Бей (Южна Африка); https://www.wnp.pl/gornictwo/notowania/ceny_wegla/, юни 2023 г. Ceny węgla = цена на въглищата; aktualna wartość = действителната стойност; zakres – обхват/период]

[12] Въз основа на данни за цените на едро на ORLEN.

Накрая, полските органи представиха дневните цени на енергията на Полската енергийна борса (POLPX) в графиката по-долу (графика 5).

Графика 5 — Дневни цени на енергията (2016—2023 г.)

Що се отнася до равнищата на данъчно облагане на разглежданите продукти, полските органи предоставиха таблицата по-долу (таблица A), в която са сравнени минималните равнища на данъчно облагане, приложими съгласно директивата за всеки продукт, обхванат от тяхното искане, заедно със съответните ставки, които са в сила в Полша понастоящем (януари 2023 г.). Те подчертаха в тази връзка, че акцизните ставки върху горивата за отопление се прилагат без да се прави разграничение между нетърговските и търговските клиенти.

Таблица А

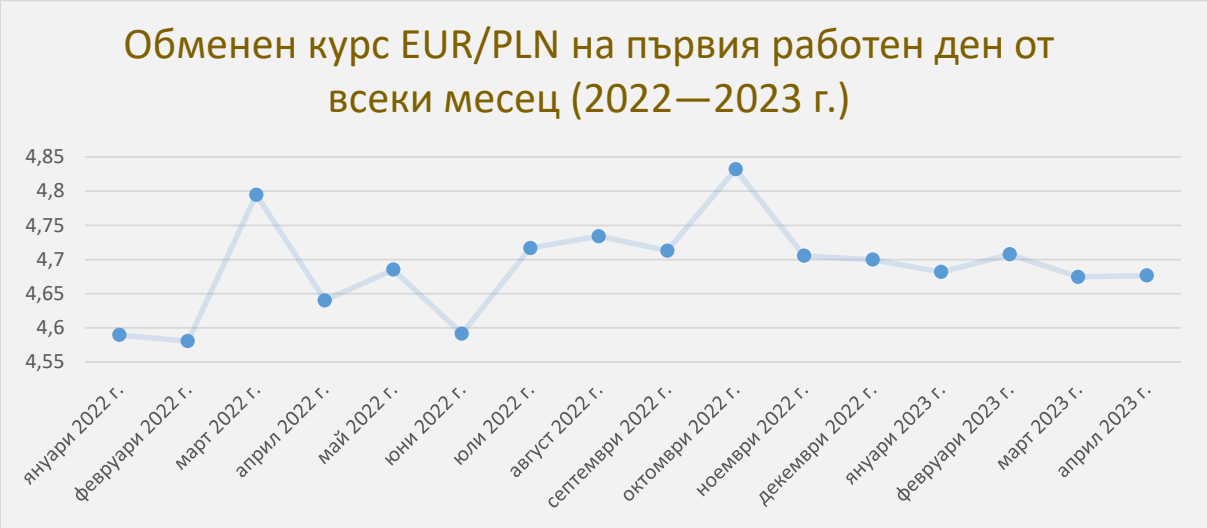
Енергиен продукт	**Минимални равнища на ЕС (EUR)**	**EUR/PLN (2023 г.)**	**Минимални равнища на ЕС през 2023 г. (PLN)**	**Акциз през 2022 г. (PLN)**	**Акциз през 2023 г. без промяна на акцизната ставка (EUR)**	**Разлика между минималните равнища на ЕС и действителното данъчно облагане (PLN)**	**Разлика между минималните равнища на ЕС и действителното данъчно облагане (EUR)**	**Промяна на минималните равнища на ЕС спрямо действителното данъчно облагане (%)**
Мазут *(в PLN за 1000 kg)*	15	4,832	72,48	69	14,2798	3,48	0,72	5,04
Природен газ *(в PLN за гигаджаул горна топлина на изгаряне)*	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04
Въглища и кокс *(в PLN за гигаджаул горна топлина на изгаряне)*	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04

В контекста на таблицата по-горе, според полските органи разликата между минималните равнища на данъчно облагане, определени в директивата, и полските ставки е 5,04 % за всички енергийни продукти, обхванати от тяхното искане.

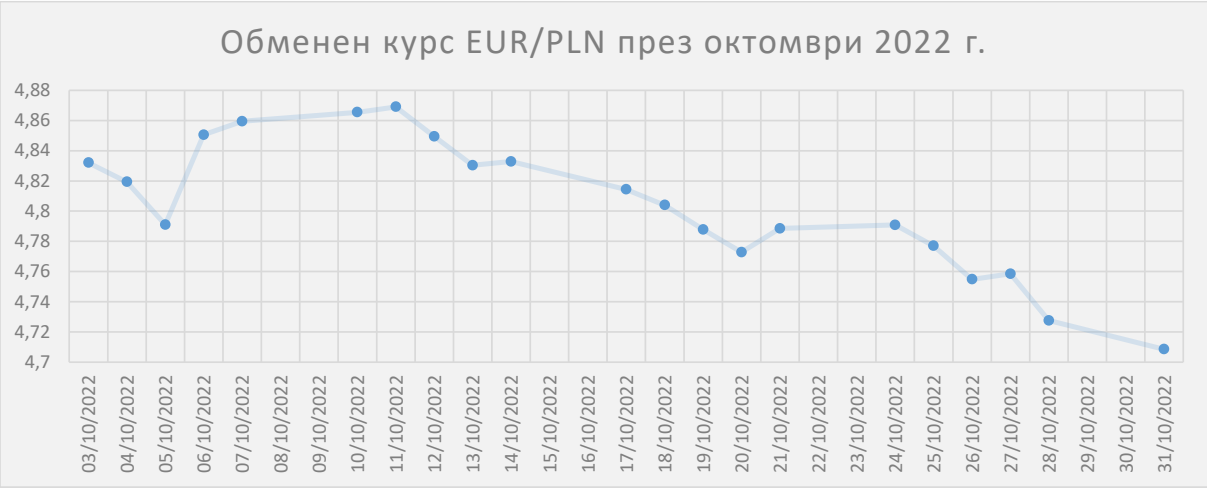
Според Полша акцизът, изглежда, е ценовият компонент, който може да бъде обект на намеса в краткосрочен план, за да се облекчат нежеланите ефекти от годишната корекция, извършвана в съответствие с член 13 от директивата.

В подкрепа на искането си полските органи предоставиха на Комисията намиращите се по-долу графики, онагледяващи i) обменния курс, приложим на първия работен ден от всеки месец от януари 2022 г. до април 2023 г. (графика 6); ii) колебанията на валутния курс през октомври 2022 г. (графика 7); и iii) средния месечен обменен курс за 2022 г. (графика 8).

Графика 6 — Обменен курс евро/злоти на първия работен ден от всеки месец (2022—2023 г.)

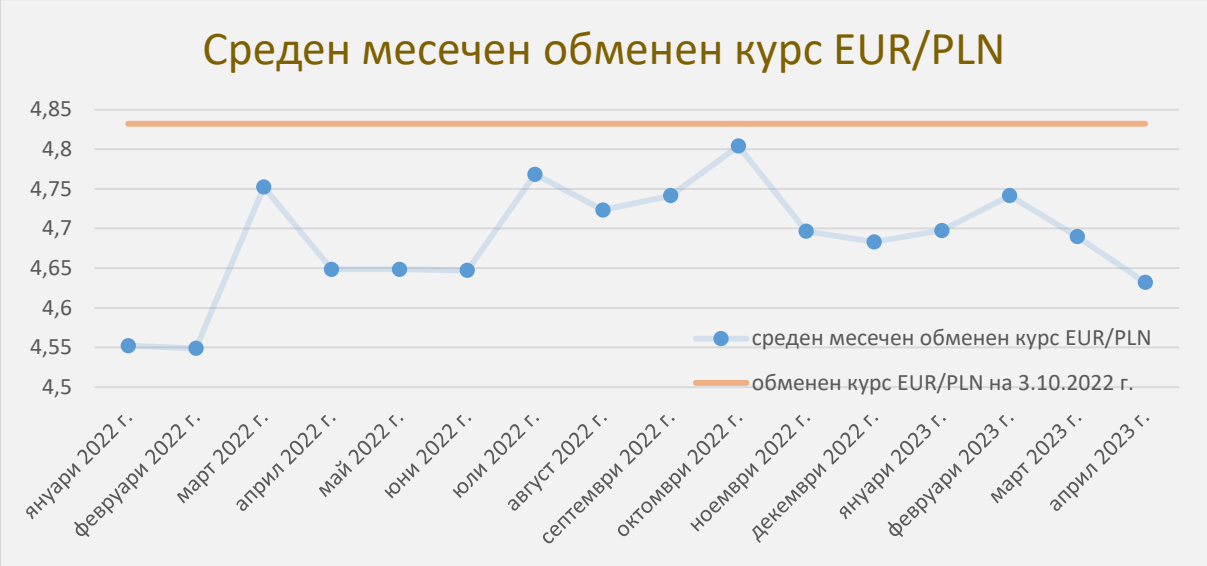
Графика 7 — Обменен курс EUR/PLN през октомври (2022 г.)

Въз основа на графиката по-горе полските органи подчертаха, че след като е достигнал най-високата си стойност на 11 октомври 2022 г., обменният курс евро/злоти постепенно е намалявал.

По същия начин те подчертаха, че въз основа на графиката по-долу обменният курс от октомври 2022 г. е бил най-висок през 2022 г.

Графика 8 — Среден месечен обменен курс EUR/PLN (2022—2023 г.)

С оглед на информацията, представена в графиките по-горе, полските органи подчертаха, че използването на октомври 2022 г.[13] като референтна дата за годишната корекция в съответствие с член 13 от директивата има отрицателно въздействие за Полша, особено с оглед на колебанията на полската валута. Според полските органи тази корекция не отчита динамиката на икономическите промени и колебанията на обменния курс в периода от октомври на дадена година до края на септември на следващата година са без значение. За да дадат допълнителни доказателства за този неблагоприятен ефект, те представиха примера по-долу (таблица Б), като подчертаха, че акцизните ставки за енергийните продукти, обхванати от тяхното искане, биха били в рамките на минималните равнища, както е предвидено в директивата, ако годишната корекция се основаваше на обменния курс към януари 2022 г.

[13] В първия работен ден на октомври 2022 г. посочената стойност е най-високата за 2022 г. и възлиза на 4,832 злоти за евро.

Таблица Б

Енергийни продукти, обхванати от искането	**Минимални равнища на данъчно облагане в ЕС (в евро)**	**Акцизна ставка (в полски злоти)**	**Данъчна ставка на базата на средния месечен обменен курс EUR/PLN през януари 2022 г.**	**Ставка за 2023 г.**
Въглища и кокс (за гигаджаул горна топлина на изгаряне)	0,3	1,38	0,3 * 4,55 ≈ 1,37	Не е необходима промяна
Природен газ (за гигаджаул горна топлина на изгаряне)	0,3	1,38	0,3 * 4,55 ≈ 1,37	Не е необходима промяна
Мазут (за 1000 kg)	15	69	15 * 4,55 ≈ 68	Не е необходима промяна

Като се има предвид фактът, че обменният курс PLN/EUR, равен на 4,8320 PLN, приложим през 2023 г. (през 2022 г. този курс е бил 4,5826 PLN, а за 2024 г. ще се върне на ниво от 4,6123 PLN), и за да се запазят изискваните минимални равнища на ЕС, определени в директивата, Полша счита, че би било необходимо увеличение на приложимите акцизни ставки за горепосочените енергийни продукти. Поради това според полските органи дерогацията изглежда необходима.

Полските органи смятат, че е трудно да се оцени ефектът върху бюджета от промяната на акцизните ставки върху обхванатите енергийни продукти. Въпреки това те потвърдиха, че тъй като корекцията на ставките е незначителна, тя не би трябвало да окаже значително въздействие върху бюджетните приходи, още повече че високите цени на енергоносителите генерират по-високи бюджетни приходи от ДДС[14].

Бюджетните разходи за периода, обхванат от искането за дерогация, се оценява на 6,5 милиона злоти (въз основа на данните за потреблението и приходите за 2022 г.). В

[14] Според техните оценки, за получателите, които не се ползват от освобождаване от акциз (повечето от субектите, използващи въглища и природен газ за отопление, са освободени от акциз, например домакинствата или предприятията с енергоемко производство), промяната означава увеличаване на разходите: при **мазута** с около 0,4 PLN/kg (ок. 0,5 PLN/kg с ДДС), при **въглищата** с около 1,67 PLN/тон (2 PLN/тон с ДДС), а при **природния газ** с високо съдържание на метан от група E с около 0,2 PLN/кубичен метър (0,27 PLN/kg/m^3 с включен ДДС).

таблицата по-долу (таблица B), предоставена от полските органи, са онагледени във връзка с това отражението върху бюджета за всеки от съответните енергийни продукти.

Таблица B

Акцизен продукт	**Отражение върху бюджета по отношение на акциза за периода от 6 месеца на 2023 г. [млн. PLN]**
Мазут и други горива, използвани за отопление	0,5
Природен газ и други газови горива, използвани за	4,2
Въглища и кокс	1,8

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Член 19, параграф 1, първа алинея от директивата гласи, както следва:

„*В допълнение към разпоредбите от предишните членове, и по-специално тези от членове 5, 15 и 17, Съветът, като действа единодушно по предложение на Комисията, може да даде разрешение на всяка държава членка да въведе допълнително освобождаване или редуциране на нивата на данъчно облагане поради специфични съображения*“.

Съгласно член 13, параграф 1 от директивата за държавите членки, които не са приели еврото като своя валута, равностойността на еврото, изразена в съответната национална валута, която трябва да се прилага по отношение на нивата на данъчно облагане, трябва да се фиксира веднъж годишно. Курсовете, които се прилагат, се обявяват на първия работен ден от месец октомври и се публикуват в Официален вестник на Европейския съюз, като влизат в сила на 1 януари на следващата календарна година.

В член 13, параграф 2 от директивата се посочва, че „*държавите членки могат да поддържат в национална валута сумите от данъчно облагане, валидни по време на годишното определяне на курса, предвидено в параграф 1, ако прехвърлянето на сумите за нивото на данъчно облагане, изразени в евро, не води до увеличение от повече от 5 % или 5 EUR, което от двете представлява по-малката сума*.“

Съответните полски национални ставки, преизчислени въз основа на член 13, параграф 1, са малко над допустимото отклонение от 5 %, разрешено съгласно член 13, параграф 2 от същата директива. С искането си за дерогация, която да позволи да не се индексират националните ставки, полските органи искат много малко (по-малко от 1 процентен пункт) временно увеличение на допустимото отклонение, приложимо към годишната корекция на ставките за ограничен период от време.

Чрез поисканата ограничена във времето дерогация полските органи възнамеряват да смекчат отрицателното въздействие, което би възникнало в резултат на увеличаване на равнищата на данъчно облагане поради високия обменен курс на еврото спрямо злотата (EUR/PLN), приложим поради член 13 от директивата. Това намаление би

съответствало на сумата, произтичаща от разликата в обменните курсове след годишната корекция, извършена в съответствие с член 13 от директивата.

Полша смята, че временната мярка следва частично да облекчи социалната и икономическата тежест, която полските потребители понасят в настоящия геополитически контекст. Във връзка с това полските органи изтъкнаха, че намаляването на данъка ще бъде от полза и за продавачите на обхванатите енергийни продукти.

Възможността за запазване на такова намаление на данъка може да бъде разрешена по силата на член 19 от директивата, тъй като неговата цел е да позволи на държавите членки да въвеждат допълнително освобождаване или намаляване поради специфични съображения на политиката.

Ограниченият срок на действие от 6 месеца е в рамките на максималния срок, разрешен съгласно член 19, параграф 2 от Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, който за този вид мерки предвижда максимален срок от 6 години с възможност за подновяване.

Дерогацията обаче не бива да възпрепятства бъдещото приемане от Съвета на правен акт въз основа на предложение на Комисията за изменение на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията[15].

Правила за държавните помощи

Временното намаление на данъка, предвидено от полските органи, е под съответните минимални равнища на данъчно облагане, определени в директивата.

Настоящото предложение не засяга каквато и да е оценка на полската мярка от гледна точка на правилата за държавна помощ. Освен това предложението за решение за изпълнение на Съвета не засяга задължението на държавата членка да гарантира спазването на правилата за държавна помощ.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Всяко искане за дерогация съгласно член 19 от Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията трябва да бъде разгледано от Комисията, като се вземат предвид: i) правилното функциониране на вътрешния пазар; ii) необходимостта от осигуряването на лоялна конкуренция; iii) и политиките на ЕС в областта на здравеопазването, околната среда, енергетиката и транспорта.

Както подчертават полските органи, целта на такова намаление на данъка е да се облекчи частично социалното и икономическото бреме, което полското население би понесло в случай на увеличение на данъка поради високия обменен курс на еврото, съчетано с нарастващата инфлация, която засяга както домакинствата, така и предприятията, и която отчасти се дължи на неотдавнашното увеличение на цените в резултат на конфликта в Украйна.

[15] Предложение за Директива на Съвета относно преструктурирането на правната рамка на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (преработен текст), 14.7.2021 г., 563 final 2021/0213 (CNS).

Поради това няма вероятност временното намаление да засегне търговията в рамките на ЕС. Предвид ограничените ѝ последици и срок на действие, исканата мярка не би следвало да наруши конкуренцията или да възпрепятства функционирането на вътрешния пазар.

Както се подчертава в съобщението „RePowerEU“[16], като се съсредоточава върху уязвимите домакинства и предприятия, Комисията приканва държавите членки да приемат мерки за стимулиране на икономиите на енергия и за намаляване на потреблението на изкопаеми горива. Като се имат предвид обаче кратката ѝ продължителност и настоящите извънредни обстоятелства, свързани с геополитическата ситуация, исканата дерогация изглежда подходяща и пропорционална. Мярката е съобразена и с необходимостта от постигане на равновесие между специфичните цели на политиката, посочени в член 19 от Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, и преди всичко на политиката на ЕС в областта на околната среда, и необходимостта да се гарантира ценовата достъпност на енергията за предприятията и домакинствата.

При тези обстоятелства и като се има предвид, че мярката е временна и с ограничен обхват, изглежда целесъобразно да се предостави исканото разрешение.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Член 19 от Директива 2003/96/ЕО на Съвета.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Косвеното данъчно облагане, което е в обхвата на член 113 от ДФЕС, само по себе си не попада в изключителната компетентност на Европейския съюз по смисъла на член 3 от ДФЕС.

Същевременно, в съответствие с член 19 от Директива 2003/96/ЕО Съветът има изключителна компетентност — по силата на вторичното законодателство — да разреши на дадена държава членка да въведе допълнителни освобождавания или намаления по смисъла на посочената разпоредба. Съответно държавите членки не могат да изземат функциите на Съвета. В резултат на това принципът на субсидиарност не е приложим към настоящото решение за изпълнение. Във всеки случай, тъй като настоящият акт не е проект на законодателен акт, съгласно Протокол № 2 към Договорите той следва да не се изпраща на националните парламенти за преглед на спазването на принципа на субсидиарност.

• Пропорционалност

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност.
Намаленията на данъка не надхвърлят необходимото за постигане на въпросната цел.
Намаленията на данъка се прилагат за ограничен шестмесечен период.

---

[16] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите *„REPowerEU*: *Съвместни европейски действия за по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени“*, COM(2022) 108 final, 8.3.2022 г.

- **Избор на инструмент**

Предложеният инструмент е решение за изпълнение на Съвета.
В член 19 от Директива 2003/96/ЕО се предвижда единствено този вид мярка.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Мярката не налага оценка на действащото законодателство.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Полша, и се отнася само до тази държава членка.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не бяха необходими външни експертни становища.

- **Оценка на въздействието**

Настоящото предложение се отнася до разрешение за отделна държава членка по нейно искане и не налага извършването на оценка на въздействието.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Мярката не предвижда никакво опростяване.
Тя е резултат от искането, подадено от Полша, и се отнася само до тази държава членка.

- **Основни права**

Мярката не оказва влияние върху основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Мярката не поражда финансова или административна тежест за Европейския съюз. Следователно предложението няма отражение върху бюджета на Съюза.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Не е необходим план за изпълнение. Предложението се отнася до предоставяне на разрешение за намаление на данък за отделна държава членка по нейно искане. То се предоставя за ограничен срок с продължителност 6 месеца.

Приложимите данъчни ставки ще бъдат по-ниски от минималните равнища на данъчно облагане, установени с Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (член 9).

Мярката може да бъде подложена на оценка в случай на искане за подновяване след изтичането на срока на валидност.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

В предложението не се съдържа изискване да се предоставят обяснителни документи във връзка с транспонирането.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

В член 1 се постановява, че на Полша се дава разрешение да прилага намалени данъчни ставки върху мазута, природния газ, въглищата и кокса, използвани като горива за отопление, които ставки са по-ниски от минималните равнища на данъчно облагане.

В член 2 се постановява, че съгласно отправеното от Полша искане разрешението се предоставя за срок от 6 месеца, което е в рамките на максималния срок от 6 години, разрешен от директивата.

2024/0004 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне на разрешение на Полша да прилага намалени акцизни ставки върху мазута, природния газ, въглищата и кокса, използвани като горива за отопление

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията[17], и по-специално член 19 от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) По силата на Решение за изпълнение (ЕС) 2023/1197 на Съвета[18] Полша получи разрешение да прилага намалени акцизни ставки върху мазута, природния газ, въглищата и кокса, използвани като горива за отопление, в съответствие с член 19 от Директива 2003/96/ЕО. Срокът на действие на разрешението изтече на 30 юни 2023 г.

(2) С писмо от 30 юни 2023 г. Полша поиска разрешение да продължи да прилага намалени акцизни ставки върху мазута, природния газ, въглищата и кокса, в съответствие с член 19 от Директива 2003/96/ЕО. На 8 септември 2023 г., както и на 5 и 13 октомври 2023 г., полските органи предоставиха допълнителна информация и разяснения в подкрепа на искането. Разрешението беше поискано за срок от шест месеца — от 1 юли 2023 г. до 31 декември 2023 г.

[17] ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51.
[18] ОВ L 158, 21.6.2023 г., стр. 71.

(3) Според полските органи прилагането на намалена данъчна ставка има за цел да смекчи отрицателното въздействие, което би имало евентуалното повишаване на равнищата на данъчно облагане поради високия обменен курс на еврото спрямо злотата, в съответствие с член 13 от Директива 2003/96/ЕО. Това намаление би съответствало на сумата, произтичаща от разликата в обменните курсове на двете валути след годишната корекция, извършена в съответствие с член 13 от същата директива. Това намаление би довело до понижаване на приложимите данъчни ставки под съответните минимални равнища на данъчно облагане, посочени в член 9 от Директива 2003/96/ЕО.

(4) Няма вероятност исканото разрешение да наруши конкуренцията или да възпрепятства правилното функциониране на вътрешния пазар. Като се имат предвид кратката продължителност на прилагането му и извънредните обстоятелства, свързани с геополитическата ситуация, исканото разрешение се оценява като подходящо и пропорционално. С разрешението се постига равновесие между специфичните цели на политиката, посочени в член 19, параграф 1 от Директива 2003/96/ЕО, и преди всичко на политиката на Съюза в областта на околната среда, и необходимостта да се гарантира ценовата достъпност на енергията за предприятията и домакинствата. Намалението на данъка частично ще компенсира повишените разходи за енергия и няма да се ползва заедно с никакъв друг вид данъчно намаление.

(5) Поради това на Полша следва да се даде разрешение да продължи да прилага намалени акцизни ставки върху мазута, природния газ, въглищата и кокса, използвани като горива за отопление, съгласно искането.

(6) В съответствие с член 19, параграф 2 от Директива 2003/96/ЕО всяко разрешение, предоставено по силата на тази разпоредба, трябва да бъде ограничено във времето. За да не бъде възпрепятствано обаче бъдещото общо развитие на действащата правна уредба, е подходящо да се предвиди, че ако Съветът, като действа на основание на член 113 или друга приложима разпоредба от Договора за функционирането на Европейския съюз, въведе изменена обща система за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, с която настоящото разрешение няма да е съобразено, настоящото разрешение следва да престане да се прилага на датата, на която станат приложими тези общи правила.

(7) За да се осигури безпроблемно преодоляване на неблагоприятните последици за потребителите на енергийни продукти, следва да се гарантира, че Полша може да прилага намалението на данъка, както е поискано, считано от 1 юли 2023 г.

(8) Настоящото решение не засяга прилагането на правилата на Съюза относно държавната помощ,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

На Полша се предоставя разрешение да прилага намалени акцизни ставки върху мазута, природния газ, въглищата и кокса, използвани като горива за отопление, които ставки

са по-ниски от съответните минимални равнища на данъчно облагане, посочени в член 9 от Директива 2003/96/ЕО.

Член 2

Настоящото решение се прилага от 1 юли 2023 г. до 31 декември 2023 г.

Ако обаче Съветът, като действа на основание на член 113 или друга приложима разпоредба от Договора за функционирането на Европейския съюз, въведе изменена обща система за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, с която разрешението, предоставено по силата на член 1 от настоящото решение, няма да е съобразено, срокът на действие на настоящото решение изтича на датата, на която стане приложима тази система.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Република Полша.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател